

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115210227
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8115210227.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci starostlivosti súdu o mal. T. U., nar. XX.XX.XXXX a mal. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, deti rodičov N. U., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom v L., ul. B. G. XX, právne zastúpenej ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS s.r.o., IČO: 36 868 434, so sídlom v Prešove, ul. Konštantínova 3 a U. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom v L., ul. K. X, za účasti Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v L., U. X, toho času bytom v L., ul. U. XX, v konaní o zrušenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky a Y. V. proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 08. 06. 2015, č. k. 30P/141/2015-24 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku, ktorým bol návrh matky na zrušenie predbežného opatrenia zamietnutý.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Prešov, č. k. 24P/317/2014-11 zo dňa 12. 11. 2014 v časti výroku o dočasnom zverení mal. Y. do osobnej starostlivosti Y. V. a v časti matke uloženej povinnosti prispievať na výživu mal. Y. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa odo dňa nariadenia predbežného opatrenia opakovane do budúcnosti. V prevyšujúcej časti návrh matky na zrušenie predbežného opatrenia zamietol.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 12. 11. 2014, č. k. 24P/317/2014-11 bolo nariadené vo veci predbežné opatrenie, ktorým boli mal. T. a mal. Y. dočasne zverení do osobnej starostlivosti Y. V. a matke bola uložená povinnosť platiť výživné s tým, že predbežné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o zverení mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, ktoré konanie sa vedie na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P/353/2014. Dôvodom nariadenia predbežného opatrenia o zverení mal. detí do osobnej starostlivosti Y. V. bola skutočnosť, že matka sa s mal. B. odsťahovala zo spoločnej domácnosti a s mal. deťmi T. a mal. Y. sa nekontaktovala, ani sa o nich nezaujímal. Mal. deti v čase nariadenia predbežného opatrenia bývali v spoločnej domácnosti s pratetou Y. V., ktorá mala pre deti zabezpečené vhodné bytové podmienky a s ktorou chceli aj samotné mal. deti bývať. Od nariadenia predbežného opatrenia sa situácia v rodine zmenila. Matka chodievala pracovať do G. na 2-týždňové turnusy a býva v spoločnej domácnosti s I. W., nar. XX. XX. XXXX, ktorý počas jej neprítomnosti sa osobne stará o mal. B. a mal. Y.. Mal. Y. jasne deklaroval svoju vôľu zostať s matkou, ktorá mu chýba a s ktorou chce aj bývať, pričom s jej priateľom vychádza dobre a rozumejú si. Mal. T. vyjadrila vôľu zostať v domácnosti Y. V., s ktorou si rozumie a odkiaľ sa jej lepšie dochádza do školy a na tréningy. Podľa zistení kolízneho opatrovníka majú mal. deti vytvorené vhodné bytové a sociálne podmienky tak v domácnosti matky, ako aj v domácnosti Y. V.. Obe ich majú rady, riadne sa o deti starajú a záleží im na budúcnosti mal. detí. Súd však pri rozhodovaní musel prihliadať aj na názor mal. T., ktorá už dovŕšila 17 rokov a ktorá opakovane uviedla, že chce zostať bývať s pratetou - pani V.. Pri rozhodovaní vo vzťahu k mal. T. zoberal súd do úvahy skutočnosť, že matka sa osobne stará o mal. deti len dva týždne, kedy je na U., pričom počas jej pobytu v G. sa o deti stará jej priateľ, s

ktorým nemá mal. T. vytvorený dobrý vzťah a s ktorým sa bojí ostať sama. Preto súd zrušil nariadené predbežné opatrenie len v časti výroku o dočasnom zverení mal. Y. do osobnej starostlivosti Y. V. a v časti matky uloženej povinnosti prispievať na jeho výživu a v prevyšujúcej časti návrh matky na zrušenie predbežného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prešov, č. k. 24P/317/2014-11 ako nedôvodný zamietol“.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka a Y. V.. Matka v odvolaní vytyka súdu prvého stupňa, že nedostatočne preskúmal, či vôbec dočasná opatrovatelka Y. V. spĺňa prísne podmienky podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Matka tvrdí, že zo strany dočasnej opatrovatelky, jej dočasná opatera a starostlivosť o mal. T. spočíva len v tom, že ju zahŕňa značkovým oblečením, venuje jej neprímerané vreckové a vôbec sa nestará o jej školskú dochádzku a dosahovanie lepších študijných výsledkov. Napriek vážnemu kardiovaskulárnemu ochoreniu maloletej dočasná opatrovatelka nie je schopná brániť maloletej, aby sa zúčastňovala intenzívneho športového výcviku na volejbalových súťažiach organizovaných klubom Dobré zo Slovenska. Pokiaľ by súd porovnával študijné výsledky mal. T. v súčasnosti s obdobím, kedy maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, tak maloletá vzhľadom na benevolentný výchovný až deštruktívny prístup zo strany Y. V. dosahuje zhoršené študijné výsledky. Pre porovnanie matka predložila vysvedčenie mal. T. za školský rok 2013/2014, kedy maloletá navštevovala 1. ročník Súkromného športového gymnázia ELBA v L. a vysvedčenie za školský rok 2014/2015, kedy mal. T. navštevovala 2.ročník gymnázia na Spojenej škole L. L. XX v L.. Matka v odvolaní ďalej tvrdí, že zverenie mal. T. do starostlivosti Y. V. možno ohodnotiť ako protiprávny, morálny, výchovný a etický lapsus, kedy vďaka pani V. sa maloletá podstatne zhoršila vo svojom študijnom prospechu. Preto pokiaľ naďalej bude maloletá v opatere pani V. hrozí jej ohodnotenie známok - nedostatočné. Zároveň matka tvrdí, že i morálny a psychický status maloletej je vďaka Y. V. deformovaný, lebo maloletá nerešpektuje žiadnu zodpovednosť, disciplínu, povinnosti a je tu vážna hrozba, že bude potreba ju umiestniť do príslušného prevýchovného zariadenia. Matka má vážne obavy aj o zdravie maloletej dcéry, ktorá intenzívne športuje aj napriek zhoršenému kardiovaskulárnemu ochoreniu a dočasná opatrovatelka vôbec nemá záujem o zdravotný stav maloletej. Táto dovoľí maloletej intenzívne športovať, pričom maloletej hrozí i smrť zlyhaním srdcovo-cievneho systému. Poukázala na nález lekárskej správy zo dňa 30. 06. 2014 vystavený detskou kardiologičkou MUDr. Q. O., podľa ktorého lekárka uviedla zákaz nebehať, nepreťažovať. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie a zrušil nariadené predbežné opatrenie v celom rozsahu.

Y. V. v podanom odvolaní uviedla, že na konanie nebola prizvaná, a preto sa na ňom fyzicky nezúčastnila. Poukázala, že nariadené predbežné opatrenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove, č. k. 2CoP/2/2015-26 zo dňa 14. 01. 2015.

K podanému odvolaniu matky Y. V. uviedla, že mal. T. školský rok 2014/2015 ukončila podľa svojich schopností s priemerným prospechom 2,6. Pracovala na sebe i za zhoršených podmienok (straty domova a bitka zo strany matky). Zdravotný stav maloletej je dobrý, maloletá sa každý deň venuje športovej činnosti (návšteva fitnes, korčuľovanie, plávanie). Absolvovala všetky zdravotné prehliadky 1x za dva roky u MUDr. J., 1 x za polrok u MUDr. O. a u MUDr. T. 4x, tiež podľa potreby navštevuje aj zubného lekára, pričom kolízny opatrovník pravidelne s maloletou komunikuje a kontroluje ju v každej oblasti.

Kolízny opatrovník k podanému odvolaniu uviedol, že v plnej miere sa pridrižiava podanej správy zo dňa 05. 06. 2015, ktorá aktuálne mapuje situáciu mal. detí. Navrhuje napadnuté uznesenie potvrdiť, lebo zabezpečuje sociálnoprávnu ochranu mal. T. v súčasnom období. Napadnuté uznesenie aktualizuje uznesenie o nariadenom predbežnom opatrení, ktoré matka navrhla zrušiť a v ktorom niektoré fakty nekorešponujú s aktuálnym stavom. Konanie o zverenie mal. T. do náhradnej osobnej starostlivosti naďalej prebieha na súde a je aktuálne, pojednávanie vo veci sa má uskutočniť 24. 07. 2015.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej len „O. s. p.“) vzhľadom na včas podané odvolania (§ 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolania nie sú dôvodné. V súvislosti s podanými odvolaniami (podľa obsahu podaných odvolaní) odvolací súd konštatuje, že odvolenie je podané len vo vzťahu k zrušeniu predbežného opatrenia k mal. T.. Odvolaním nebol

napadnutý výrok uznesenia o zrušení predbežného opatrenia vo vzťahu k mal. Y., preto tento výrok odvolací súd nepreskúmaval (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

Podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ust. § 77 ods. 2 O. s. p., predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

V prejednávanej veci Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 12. 11. 2014, č. k. 24P/317/2014-11 nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. T. a mal. Y. do osobnej starostlivosti Y. V. s povinnosťou matky platiť výživné na mal. deti s tým, že predbežné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Z odôvodnenia citovaného predbežného opatrenia vyplýva, že mal. deti pochádzajú z rozvedeného manželstva rodičov, na čas po rozvode boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. T. sumou 120 Eur mesačne, na mal. Y. sumou 100 Eur mesačne a na mal. B. sumou 100 Eur mesačne. Už v čase rozvodu manželstva, ako aj v čase nariadeného predbežného opatrenia matka pracovala v G. v 2-týždňových turnusoch ako opatrovatelka. Pred nariadením predbežného opatrenia v čase, keď matka pracovala v G. sa o mal. deti staral matkin priateľ, ktorý sa nasťahoval do bytu, v ktorom mala matka s deťmi trvalý pobyt. Medzi mal. Y. a matkiným priateľom došlo k incidentu, ktorý na žiadosť tety - Y. V. riešila polícia. Po tomto incidente pani V. vykázala matkinho priateľa z bytu, následne si matka s priateľom našli podnájom a matka trvala na tom, aby sa všetky tri mal. deti s ňou do prenajatého bytu nasťahovali. Dve staršie deti, mal. T. a mal. Y., odišli bývať k tete Y. V. a vyjadrili vôľu žiť s tetou. V tom čase sa matka s mal. deťmi nekontaktovala, ani sa o nich nezaujímal. Mal. deti, ktoré v čase nariadeného predbežného opatrenia bývali v spoločnej domácnosti s Y. V. vyjadrili vôľu, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti tety Y. V., u ktorej mali zabezpečené vhodné bytové podmienky. Z tohto dôvodu bolo začaté konanie o zverenie mal. detí T. a Y. do náhradnej osobnej starostlivosti Y. V. a bolo nariadené predbežné opatrenie o dočasnom zverení mal. detí do osobnej starostlivosti tety, ktoré malo trvať až do právoplatného skončenia vo veci samej.

Podaním zo dňa 24. 04. 2015 matka žiadala zrušiť nariadené predbežné opatrenie odôvodňujúc, že teta Y. V. sa osobne stará len o mal. T., a mal. Y. je v nepretržitej osobnej starostlivosti matky. Teta svojou deštruktívnou výchovou vytvára u mal. T. hrozbu morálneho a etického úpadku (jej školský prospech oproti stavu v čase, keď bola v starostlivosti matky sa podstatne zhoršil), podporuje, že mal. T. začína požívať alkoholické nápoje a odmieta sa podrobovať lekárske vyšetreniam i napriek tomu, že trpí kardiologickým ochorením.

Po preskúmaní obsahu spisu, po oboznámení sa s uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 12. 11. 2014, č. k. 24P/317/2014-11 odvolací súd konštatuje, že v tomto konaní neboli osvedčené konkrétne závažné objektívne okolnosti týkajúce sa pominutia dôvodov, pre ktoré bolo nariadené predbežné opatrenie vo vzťahu k mal. T..

Predbežné opatrenie je procesným inštitútom, ktoré umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej. Zmyslom a účelom predbežného opatrenia je teda zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Takéto rozhodnutie je dočasné, obmedzuje sa na dosiahnutie len predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom a jeho zásahy a dôsledky, pokiaľ ide o právne postavenie povinnej osoby, sa musia minimalizovať so zreteľom na jeho zabezpečovací charakter.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia o veci samej a taktiež v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sa nemusí nariadiť pojednávanie. Súd však nemôže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Okresný súd pri rozhodovaní o návrhu matky na zrušenie predbežného opatrenia správne poukázal na aktuálnu správu o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch mal. T. a mal. Y. zo dňa 05. 06. 2015

vydanú Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov. Matka v súčasnosti podobne ako v čase nariadenia predbežného opatrenia, aj v čase rozvodového konania pracuje v G.. Otec o deti nejaví záujem. Po rozvode manželstva, aj keď boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky, v čase jej neprítomnosti na Slovensku sa o deti starala teta Y. V., ktorá má s deťmi vybudovaný blízky vzťah, deti ju aj rešpektujú. Mal. T. aj v súčasnosti býva v domácnosti Y. V., navštevuje 2.ročník športového gymnázia, na ktoré prestúpila po 1.ročníku zo Súkromnej školy ELBA už so slabšími známami. Je športová veľmi nadaná, bola vybraná do slovenskej reprezentácie vo volejbale a maloletá športom žije. Keďže má často tréningy (aj v sobotu a v nedeľu) hrá na zápasoch, jej príprava na vyučovanie sa riadi podľa možností a času, ktorý jej na výučbu ostáva. Kolízny opatrovník nevzhliadol žiadne negatíva, v starostlivosti Y. V. o mal. T. T. Y., ktorý je vo veku 15 rokov a jasne deklaroval pred kolíznym opatrovníkom vôľu zostať bývať s matkou, lebo s jej priateľom vychádza dobre a rozumejú si. Naopak mal. T. chce aj naďalej zostať bývať u tety, s ktorou si rozumie, nedokáže akceptovať matkinho priateľa, nerozumie si s ním, má z neho strach a vzhľadom na vek maloletej podľa názoru odvolacieho súdu nie je ani vhodné, aby bývala v spoločnej domácnosti 33-ročným priateľom matky v čase, keď je matka pracovne v G.. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že tento za vhodné pre obe mal. deti považuje tak prostredie u matky, ako aj prostredie u tety, ale vek mal. T. blízky veku dospelosti a jej osobnosť, ako aj vyzretosť nedovoľujú nerešpektovať jej názor, pokiaľ maloletá odmieta bývať s matkou a nedokáže akceptovať matkinho priateľa. Matka v odvolaní tvrdí, že zverenie mal. T. do náhradnej starostlivosti Y. V. možno ohodnotiť ako protiprávny, morálny, výchovný a etický lapsus, keď maloletá sa podstatne zhoršila vo svojom študijnom prospechu, maloletá nerešpektuje žiadnu zodpovednosť, žiadnu zodpovednosť, žiadnu disciplínu, povinnosti. Podľa odvolateľky Y. V. nemá záujem ani o zdravotný stav maloletej, keď táto má zdravotné problémy a zhoršuje sa jej kardiovaskulárne ochorenie, a napriek tomu jej teta dovoľí aktívne športovať.

K odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza:

Relevantným dôvodom na to, aby súd zrušil predbežné opatrenie vo vzťahu k mal. T. nemôžu byť vyššie uvedené tvrdenia matky, pretože ide len o jej subjektívny postoj, ktorý je relevantný len vtedy, ak je „objektivizovaný“. Zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva, ani sa netvrdí závadnosť správania sa Y. V. k mal. T., naopak pri rozhodovaní súd vzal do úvahy predovšetkým tú skutočnosť, že matka je na U. len dva týždne v mesiaci, pričom počas jej výkonu práce v G. sa o mal. Y. a mal. B. stará matkin priateľ, s ktorým mal. T. nemá dobrý vzťah a s ktorým sa bojí ostať sama. Je preto nepochopiteľné, že matka napriek vážnym obavám dcéry z jej priateľa sa snaží všetkými možnými prostriedkami, aby dcéra, ktorá je vo veku 17 rokov bývala počas matkinej neprítomnosti na U. v jednej domácnosti s jej priateľom. Vyskytnutý sa zdravotný problém u mal. T. (kardiovaskulárne ochorenie) sám o sebe ešte bez ďalšieho nemožno považovať za dôvod, ktorý by mal za následok zrušenie nariadeného predbežného opatrenia. Ani zhoršenie známkov na vysvedčení u mal. T. po prechode zo súkromnej školy na štátnu školu nemôže byť dôvodom na zrušenie predbežného opatrenia za stavu, keď mal. T. vyniká v športe.

Odvolací súd preto za takého zisteného skutkového stavu uzavrel, že nie je dôvod na zrušenie predbežného opatrenia vo vzťahu k mal. T., lebo nepominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené (Y. V. má zabezpečené vhodné bytové podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o mal. T., ktorej poskytuje potrebnú starostlivosť, zabezpečuje jej všetky potreby). Preto odvolací súd potvrdil uznesenie vo výroku o zamietnutí predbežného opatrenia vo vzťahu k mal. T. ako vecne správny postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p..

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.